

Politie-eenheid Oost-Nederland District Twente

Betreft: jaarverslag Twente 2016

1. Inleiding

Uit de onderstaande kengetallen blijkt dat het draagvlak voor deelname aan Burgernet onverminderd groot blijft. Burgers zetten zich graag in voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving. Het afgelopen jaar groeide het aantal Burgernetdeelnemers in Twente met 893. Ook zien we burgerinitiatieven zoals het oprichten van Buurt-WhatsAppgroepen flink in omvang toenemen. Een mooie uitgangspositie om in 2017 verder mee aan de slag te gaan.

De uitdaging ligt daarbij vooral in het optimaal benutten van de beschikbare initiatieven en te zorgen voor voldoende afstemming. Technisch worden we daarin het komende jaar ondersteund door het nieuwe kernsysteem Burgernet 2.0, waarmee we kunnen inspelen op de nieuwe ontwikkelingen en de continuïteit voor de toekomst gewaarborgd blijft.

2. Burgernetdeelnemers

Per 1 januari 2017 telt Twente **39.074** Burgernetdeelnemers. Het gemiddelde percentage deelnemers staat daarmee op 6,2%, wat ruimschoots ligt onder het landelijk gemiddelde van 9,7%. Hieronder treft u een uitwerking van de geregistreerde deelnemers aan.

Basisteam	Gemeente	2015	2016	Inwoners	Percentage
<i>Twente West</i>	Hellendoorn	2.684	2.747	35.700	7,7%
	Rijssen-Holten	2.879	3.037	37.645	8,1%
	Wierden	1.877	1.935	23.900	8,1%
<i>Twente Noord</i>	Almelo	4.396	4.459	72.445	6,2%
	Twenterand	2.847	2.912	33.920	8,6%
<i>Twente Midden</i>	Borne	1.488	1.503	21.880	6,9%
	Haaksbergen	1.058	1.091	24.335	4,5%
	Hengelo	3.976	4.046	80.950	5,0%
	Hof van Twente	2.274	2.317	34.990	6,6%
<i>Twente Oost</i>	Dinkelland	1.742	1.770	25.935	6,8%
	Losser	1.931	1.972	22.610	8,7%
	Oldenzaal	2.219	2.264	32.125	7,0%
	Tubbergen	1.634	1.683	21.200	7,9%
<i>Enschede</i>	Enschede	7.176	7.338	158.575	4,6%
		38.181	39.074		

Tabel 1 Burgernetdeelnemers

3. Burgernetacties

Het betreft hier uitgezette acties door de meldkamer Hengelo in de vorm van een spraak- of sms-bericht over misdrijven en vermiste personen die "tijdkritisch" zijn (heterdaadacties). Het aantal Burgernetacties in 2016 is iets lager dan in 2015 (van 95 naar 91). Dit kan mogelijk verklaard worden door het kritischer beoordelen van de acties op effectiviteit van inzet waardoor er per saldo minder acties werden uitgezet. Anderzijds bestaat wel het beeld dat meer focus op de inzet van dit middel kunnen leiden tot een intensiever gebruik. In februari 2017 komen resultaten van een landelijk onderzoek naar effectiviteit van de meldkamers hierin beschikbaar. Op 14 februari worden deze, inclusief concrete aanbevelingen, besproken met de kerninstructeurs van de meldkamers. Van de 91 uitgezette acties had 76% een positieve afloop. De verdachte werd aangehouden of een vermist persoon was weer terecht. In 9% kon dit succes rechtstreeks worden toegeschreven aan

informatie van Burgernetdeelnemers. In de overige 67% leverde dit een “zacht succes” op. De bijdrage van de burgernetactie kon hierbij niet – of niet rechtstreeks worden aangetoond.

Basisteam	Gemeente	2015	2016
<i>Twente West</i>	Hellendoorn	3	2
	Rijssen-Holten	7	5
	Wierden	3	2
<i>Twente Noord</i>	Almelo	12	10
	Twenterand	6	4
<i>Twente Midden</i>	Borne	6	3
	Haaksbergen	4	3
	Hengelo	11	13
	Hof van Twente	3	3
<i>Twente Oost</i>	Dinkelland	0	3
	Losser	4	4
	Oldenzaal	6	3
	Tubbergen	3	4
<i>Enschede</i>	Enschede	27	32
		95	91

Tabel 2 Burgernetacties

4. Burgernetmail

De Burgernetmail omvat preventieve berichten, nieuwsbrieven en getuigenoproepen over HIC-delicten die geen heterdaad karakter meer dragen (niet-tijdkritisch). Deze oproepen kunnen door de basisteams, rechteerteams, maar ook door de gemeenten worden verspreid met als doel het alarmeren of informeren van burgers. In totaal gebeurde dit in 2016 in TWE **42** keer.

Basisteam	Gemeente	2015	2016	Woninginbraken
<i>Twente West</i>	Hellendoorn	2	3	131
	Rijssen-Holten	2	3	
	Wierden	2	3	
<i>Twente Noord</i>	Almelo	2	3	323
	Twenterand	2	3	
<i>Twente Midden</i>	Borne	2	3	470
	Haaksbergen	2	3	
	Hengelo	2	3	
	Hof van Twente	2	3	
<i>Twente Oost</i>	Dinkelland	2	3	170
	Losser	2	3	
	Oldenzaal	2	3	
	Tubbergen	2	3	
<i>Enschede</i>	Enschede	2	3	784
		28	42	1.878

Tabel 3 Burgernetmail

5. BurgernetApp

De BurgernetApp die in 2015 beschikbaar is gekomen, lijkt vooral aan te sluiten bij de meer jongere groep van gebruikers. De App is anoniem te downloaden, waarna burgernetacties die door de meldkamer worden uitgezet (als onder 3) ontvangen kunnen worden op basis van de GPS-locatie van

de telefoon. Reageren gaat letterlijk met een druk op de knop en de mogelijkheid om de berichten vervolgens via Social media te delen op Facebook, Twitter of WhatsApp is eenvoudig. Hoewel er geen harde cijfers over bestaan is het aannemelijk dat het bereik hierdoor flink kan oplopen. Een actie die bijvoorbeeld 10x op Facebook onder 800 vrienden wordt gedeeld levert een extra bereik van 8000 participanten op. Op hun beurt kunnen zij de melding ook weer delen, waardoor het effect verder wordt versterkt. In 2017 zullen de toepassingsmogelijkheden van de BurgernetApp worden uitgebreid onder de nieuwe versie Burgernet 2.0. Het wordt mogelijk foto's en filmpjes te delen en de Burgernetmails te ontvangen (als onder 4).

Ook zullen vanaf dat moment de kengetallen rond de App op gemeentelijk niveau beschikbaar komen. Nu kan dat alleen nog op provinciaal niveau. Om alvast toch enig inzicht te geven in die ontwikkelingen zijn hieronder enkele kengetallen op provinciaal / eenheidsniveau weergegeven.

Van de 3.159.159 inwoners in Oost-Nederland heeft nu ongeveer 2,5% de App gedownload. Dit percentage kan mogelijk ook een indicatie zijn voor het aantal downloads op gemeentelijk niveau.

Meer interessant dan het aantal downloads, zijn de kengetallen over de actieve gebruikers van de BurgernetApp. Dit zijn gebruikers die de App tenminste 1x per maand geopend hebben, omdat zij een pushbericht kregen of op eigen initiatief.

Downloads	
<i>Dit zijn de gebruikers die app na downloaden ook hebben geopend sinds mei 2015</i>	
Gelderland (2.019.704 inwoners)	51.675
Overijssel (1.139.455 inwoners)	27.084

Actieve gebruikers	
<i>Onderstaande cijfers zijn het gemiddeld aantal gebruikers per maand in 2016 per provincie.</i>	
Gelderland	23.911
Overijssel	10.293

Tabel 4 BurgernetApp

6. Focus voor 2017

Bredere inzet Burgernetmail

Het plan van aanpak woninginbraken en overige HIC delicten van de Veiligheidsstrategie 2015-2018 geeft aan dat burgerparticipatie van onschatbare waarde is in de aanpak van woninginbraken. De alertheid en betrokkenheid worden vergroot en dragen bij aan de heterdaadkracht. Kortom, burgerparticipatie komt de veiligheid in de wijk ten goede, zonder dat dit altijd in meetbare cijfers tot uitdrukking komt.

De inzet van Burgernetmail leent zich hiervoor bij uitstek. Politieteams kunnen een digitaal buurtonderzoek instellen en burgers informeren over een woninginbraak in hun nabijheid. In 2015 en 2016 zijn de politieteams in Gelderland geïnstrueerd en alle teams beschikken over ambassadeurs. In het district IJsselland zijn inmiddels 2 teams geïnstrueerd. De overige volgen de komende maanden. In het district Twente heeft de uitrol (nog) niet plaatsgevonden.

De inzet in de basisteams levert nog wel nog een wisselend beeld op. De keuze voor het wel of niet toepassen van een digitaal buurtonderzoek wordt lokaal en soms individueel gemaakt. Er zijn teams waar dit veelvuldig bij woninginbraken gebeurt, maar er zijn ook teams die er nauwelijks gebruik van maken. Het team Veluwe Vallei Noord is een (zeer) positief voorbeeld. Zij zetten Burgernetmail in bij vrijwel alle woninginbraken.

De stijging van woninginbraken en het teruglopen van de heterdaadcijfers is een reden te meer om de Burgernetmail (digitaal buurtonderzoek) structureler bij woninginbraken en overige HIC-delicten toe te passen.

Doelgroep benadering

Gelet op de goede bezettingsgraad is een brede benadering van potentiële nieuwe Burgernetdeelnemers niet nodig. Wel wordt geadviseerd om slim te focussen op het huidige deelnemersbestand en bijvoorbeeld meer toe te werken naar een evenwichtige leeftijdsopbouw. Vooral kan daarbij aandacht worden aan de meer jeugdige groep van deelnemers die in de regel veelvuldiger gebruik maken van de (Burgernet)App en elkaar via social media informeren.

Aansluiting op Buurt-WhatsApp groepen

Bij ondersteuning van de lokale WhatsApp-groepen door gemeente en politie wordt nogal eens vergeten de verbinding te leggen met Burgernetacties die binnen hetzelfde gebied worden uitgezet. Dit komt de duidelijkheid van de boodschap en de efficiëntie in het reageren daarop op de actie niet ten goede. Geadviseerd wordt Burgernet te betrekken bij de gesprekken met beheerders van de WhatsApp-groepen zodat de informatiestromen beter op elkaar afgestemd kunnen worden.

Inwoneraantal: CBS 01-01-2014
Burgernetdeelnemers: Dashboard 01-01-2017
Burgernetacties en mail: Dashboard 01-01-2017
Woninginbraken: HIC-cijfers 2016